

"آیین نامه اجرایی ماده (۹۴) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت"

ماده ۹۴ - کلیه کارخانجات دولتی و بخش خصوصی موظفند بر اساس ضوابط مندرج در قانون کار مصوب ۱۳۶۹/۸/۲۹ مجمع تشخیص مصلحت نظام نسبت به ایجاد مراکز مراقبتهای بهداشتی در محیط کار مطابق آیین نامه پیشنهادی وزارتخانه های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کار و امور اجتماعی تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید. حداقل (۵،۰٪) از سود خالص سال قبل خود را با نظارت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای آموزش و اجرای گسترش ضوابط بهداشت و درمان به مصرف برساند. کل هزینه هایی که به موجب این ماده صورت می گیرد جزء هزینه های قابل قبول مالیاتی کارخانجات مذکور تلقی و از درآمد مشمول مالیات کسر خواهد شد.

هیات وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۱/۳/۲۶ بنا به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کار و امور اجتماعی، موضوع نامه شماره ۳۹۶۷۳ / ۱۰۵ مورخ ۱۳۸۱/۳/۱۱ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و به استناد ماده (۹۴) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۰ - آیین نامه اجرائی ماده یاد شده رابه شرح زیر تصویب نمود:

"آیین نامه اجرایی ماده (۹۴) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت"

ماده ۱- هر کارگاه و یا کارخانه خصوصی یا دولتی می تواند خود را سائو یا از طریق سایر موءسسساتی که دارای مجوز از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (که از این پس در این آیین نامه وزارت بهداشت نامیده می شود) هستند، خدمات بهداشت حرفه ای و مراقبتهای بهداشتی درمانی تعریف شده توسط وزارت بهداشت را مطابق با استانداردها و ضوابط مربوط تأمین نماید.

ماده ۲- اقداماتی که هزینه های آنها مشمول بند (ن) تبصره ۱۰ قانون بودجه سال ۱۳۸۰ کل کشور می باشد، عبارتند از:

- هزینه های مربوط به آموزش و باز آموزی در علوم بهداشتی اعم از بهداشت حرفه ای، بهداشت محیط، بهداشت مواد غذایی، بهداشت عمومی و فردی،
- بهداشت خانواده، مبارزه با بیماریها، بهداشت دهان و دندان برای کارفرمایان، کارگران، کارکنان و کارآموزان مطابق با ضوابط وزارت بهداشت.
- هزینه های مربوط به معاینات بالینی و پاراکلینیکی (قبل از استخدام، دوره ای، اختصاصی و تکمیل فرم معاینات کارگری مصوب وزارت بهداشت).
- هزینه های مربوط به گسترش و ارتقای ضوابط استانداردها و خدمات بهداشتی درمانی در مراکز ایجاد شده در کارگاهها و کارخانجات از قبیل ایستگاه بهگر، خانه بهداشت کارگری و مرکز بهداشت کار.
- هزینه های مربوط به اجرای ضوابط و دستورالعملهایی که بر اساس ماده (۸۵) و تبصره (۱) ماده (۹۴) قانون کار جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۶۹ - توسط وزارت بهداشت به منظور جلوگیری از بیماریهای حرفه ای، تأمین بهداشت کار و کارگر و محیط کار صادر می شود.

- هزینه های مربوط به تهیه وسایل و تجهیزات و مواد مصرفی و به کارگیری نیروهای بهداشت حرفه ای و پزشک برای انجام کمکهای اولیه در وقوع حوادث و سوانح در محیط کار، ارزیابی عوامل زیان آور ناشی از محیط کار، اجرای معاینات کارگری و تشخیص زودرس بیماریها و درمان سر پایي بیماران .

- هزینه های مربوط به اندازه گیری عوامل زیان آور بیما ریزا ، طراحی و اجرای برنامه های کاهش و کنترل عوامل زیان آور در محیط کار.

- هزینه های مربوط به ایجاد و بهسازی تسهیلات بهداشتی به منظور تطبیق شرایط موجود با آیین نامه تاسیسات کارگاه از نظر بهداشت بر اساس ماده (۱۵۶) قانون کار جمهوری اسلامی ایران .

- هزینه های مربوط به تهیه ، تدوین ، طراحی و چاپ و تکثیر جزوات و پوستر در زمینه های بهداشتی بخصوص بهداشت حرفه ای .

ماده ۳- به منظور کسر هزینه های بهداشتی ، درمانی انجام شده از درآمد مشمول مالیات ، کارگاهها و کارخانجات کارفرمایان موظفند صورت هزینه بر مبنای مدارك رابه معاونتهای بهداشتی دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ارایه نمایند تا در صورت تایید و تطبیق با خدمات تعریف شده در ماده (۲) این آئین نامه ، گواهی لازم صادر گردد.

دستور العمل اجرائی آئین نامه ماده ۹۴ قانون بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۲۶ / ۳ / ۸۱ هیئت دولت

به منظور صیانت نیروی انسانی و منابع مادی کشور و مشارکت کارفرمایان و دولت در تا مین سلامت نیروی کار بعنوان یکی از محور های اساسی توسعه پایدار و به استناد آیین نامه اجرایی ماده ۹۴ قانون بخشی از مقررات مالی دولت که در جلسه مورخ ۲۶/۳/۸۱ هیئت محترم دولت تصویب گردیده آیین نامه مذکور در جهت سلامت شاغلین اعم از رسمی ، قراردادی ، روز مزد ، کار آموز بهداشت کار و محیط کار ابلاغ می گردد.

ماده ۱ - فعالیتهاي بهداشت حرفه ای

این فعالیتها که توسط کارشناس بهداشت حرفه ای (اعم از کاردان ، ، کارشناس ، کارشناس ارشد و یا دکتری) و یا به تشخیص ایشان توسط سایر متخصص های فنی انجام می گیرد شامل موارد ذیل است :

۱- بازدید در فواصل زمانی معین و منظم در هر فصل حداقل یکبار از کلیه قسمت های کارخانه ، ماشین آلات ، وسایل و تجهیزات ، خط تولید ، تاسیسات رفاهی ، خدماتی و بهداشتی .

۲- اندازه گیری ، پایش و ثبت مداوم اطلاعات شامل نمونه برداری ، اندازه گیری ، آنالیز و ارزشیابی مستمر میزان عوامل زیان آور و بیماریزای محیط کار و مقایسه با حدود تماس شغلی مصوب وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی.

- تبصره ۱- در صورتیکه کارخانه فاقد متخصص ذریب، دستگاه و تجهیزات جهت اندازه گیری و پایش عوامل زیان آور بیماریزا و ارزشیابی آنها باشد کارفرما موظف است امکانات لازم را از بخش دولتی یا خصوصی فراهم آورد.
- تبصره ۲- تشخیص تخصصهای فنی مورد نیاز بعهده کارشناس و کارشناس ارشد ویا دکتری بهداشت حرفه ای است .
- ۳- ثبت اطلاعات بهداشتی (اعم از محیط کار ، ابزار و پرسنلی) و هر گونه عوامل زیان آور موجود در محیط کارگر سلامت شاغلین را تهدید نماید.
- ۴- تجزیه و تحلیل اطلاعات ، اولویت بندی برنامه ریزی جهت رفع نواقص بهداشتی موجود و سایر برنامه های بهداشت حرفه ای و مراقبتهای بهداشتی درمانی شاغلین.
- ۵- ارائه طریق و اجرای اقدامات موثر جهت کاهش ویا کنترل عوامل زیان آور از قبیل ایجاد ویا بهبود سیستمهای تهویه ، کنترل سروصدا ، بهبود سیستم روشنایی ، تامین وسایل حفاظت فردی و...
- ۶- سالمسازی محیط کار .
- ۷- تامین تجهیزات مربوط به سیستمهای کنترل عوامل زیان آور و بیماریزا بر روی ماشین آلات و تجهیزات .
- ۸- اقدام در جهت رفع نواقص بهداشتی اعلام شده از طرف کارشناسان بهداشت حرفه ای مرکز بهداشت دانشگاه منطقه در ظرف مهلت مقرر.
- ۹- تهیه و تنظیم دستورالعملهای اجرایی، اخطارها ، هشدارها واطلاعیه های بهداشتی به زبان ساده و قابل استفاده برای کارگران در زمینه نحوه صحیح و بهداشتی انجام کار ، راه اندازی و بهره برداری از دستگاه یا تجهیزات خط تولید.
- ۱۰- برگزاری دوره های آموزش و باز آموزی منظم گروهی کارگران اعم از کوتاه مدت ، میان مدت و بلند مدت در زمینه های مختلف بهداشت حرفه ای ، بهداشت محیط ، بهداشت خانواده ، بهداشت عمومی ، بیماریهای واگیر و غیرواگیر.
- تبصره - موضوعات آموزشی و باز آموزی توسط کارفرما ویا واحد بهداشت حرفه ای مرکز بهداشت منطقه برحسب نیاز پیشنهاد می شود و در هر حال باید به تایید واحد بهداشت حرفه ای مرکز بهداشت شهرستان مربوطه برسد.
- ۱۱- تنظیم و اجرای برنامه های تشویقی باهمهنگی مرکز بهداشت منطقه جهت کارگرانی که مقررات و ضوابط بهداشتی را رعایت می نمایند.
- ۱۲- اقدام به مرمت قسمت ویا قسمتهایی از بنای ساختمانی ، دستشویی ، توالت ، حمام ، محل غذاخوری ، رختکن.
- ۱۳- اقدام به مرمت و بازسازی و تجهیز خانه بهداشت کارگری ، ایستگاه بهگر ، مرکز بهداشت کار.
- ۱۴- اقدام در مورد سایر مفاد مندرج در آیین نامه " تاسیسات کارگاه از نظر بهداشت " ماده ۱۵۶ قانون کار مصوب وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی .
- ۱۵- بررسی کارشناسی در زمینه تکنولوژی خط تولید ، مواد اولیه ، مواد بینابینی، ماشین آلات ، ظرفیت تولید کارخانه و غیره و یا تغییرات و جابجایی هر یک از مواد فوق الذکر برای پیشگیری و کنترل هر گونه مواجهه مخاطره آمیز شاغلین با عوامل زیان آور احتمالی .
- ۱۶- مشارکت فعال در اجرای برنامه های ملی و منطقه ای مصوب مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی از قبیل برگزاری سمینارها ویا گردهمایی های مربوط به ایستگاه بهگر خانه بهداشت کارگری ، مرکز بهداشت کار و غیره و انجام طرحهای پژوهشی و مرتبط با بهداشت و سلامت نیروی کار.

۱۷ - انجام اقدامات لازم در جهت رفع سختی و زیان آوری کار پس از اعلام کمیته تعیین کارهای سخت و زیان آور در استان.

۱۸ - بررسی عوامل ارگونومیک در محیط کار و ارائه راه حل‌های مناسب جهت انجام صحیح کار و یا تغییرات لازم در خط تولید یا فعالیت مورد نظر و اقدام نسبت به پیشنهادات ارائه شده در خصوص مناسب نمودن ابزار کار و وسایل مورد استفاده و..... با همکاری متخصصین ذیربط.

۱۹ - تشکیل منظم جلسات کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار و اجرای مصوبات کمیته.

تبصره - مستندات و صورتجلسات کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار باید بموقع به معاونت بهداشتی دانشگاه ذیربط ارسال شده باشد .

۲۰ - اجرای پیشنهادات فنی ارائه شده حاصل از مطالعه و بررسی و تجزیه و تحلیل علل و منشا غیبت‌های ناشی از کار و یا گزارش پزشک

۲۱ - تهیه، تدوین، تنظیم، طراحی، تکثیر، چاپ مواد آموزشی در زمینه های مختلف بهداشت اعم از پوستر، پمفلت، مقاله، فیلم، اسلاید و غیره مورد نیاز جهت آموزش شاغلین و سایر گروه‌های هدف .

تبصره - تهیه تکثیر و چاپ کتاب، فیلم و پوستر باید با تایید کارشناس مسئول بهداشت حرفه ای مرکز بهداشت منطقه باشد .

ماده ۲- فعالیتهای در زمینه مراقبتهای بهداشتی درمانی شاغلین : این فعالیتهای توسط پزشک متخصص طب کار و یا دوره دیده طب کار مورد تایید مرکز بهداشت منطقه و یا به تشخیص پزشکان مزبور توسط سایر تخصصها انجام می پذیرد شامل موارد ذیل است :

۱- تشکیل پرونده بهداشتی شاغلین .

۲- اجرای برنامه های غربالگری معاینات دوره ای کارگران مطابق با فرمها و دستورالعملهای وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی .

۳- اجرای معاینات بازگشت به کار پس از غیبت‌های طولانی و اجرای هر گونه برنامه سلامت شغلی باتشخیص مرکز بهداشت منطقه .

۴- فراهم آوردن امکانات لازم برای دسترسی شاغلین به خدمات بهداشتی اولیه (PHC) شامل واکسیناسیون کارگران در معرض خطر متناسب با عامل خطر - کنترل جمعیت و تنظیم خانواده ، بهداشت دهان و دندان و

۵- اجرای برنامه های توانبخشی بر حسب نیاز پزشک ذیربط .

۶- تامین وسایل کمک‌های اولیه جهت رسیدگی بهنگام به مصدومین حوادث ناشی از کار.

۷- آموزش پزشکان شاغل در همان صنعت در زمینه طب کار مطابق مقررات و ضوابط وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی .

۸- اجرای برنامه های تحقیقاتی در مورد بیماریهای ناشی از کار .

ماده ۳- نحوه گسترش و ارتقاء مراکز ارائه دهنده خدمات بهداشتی بصورت مشترك بين چند کارگاه کارخانه یا مستقل براساس شرایط منطقه بوده و درصد هزینه های قابل قبول مالیاتی کارخانجات در اقدامات مشترك توسط کارشناس مسئول بهداشت حرفه ای معاونت بهداشتی دانشگاه / دانشکده ذیربط تعیین می گردد.

ماده ۴- وسایل و تجهیزات بهداشت حرفه ای خریداری شده توسط کارخانه باید در راستای خدمات بهداشت حرفه ای کارخانه مربوط به مراجع ذیصلاح قضائی اقتصادی مالیاتی مربوطه جهت اقدامات بعدی منعکس خواهد شد .

تبصره : تعیین مواردی که در این دستورالعمل اشاره نشده به تشخیص کارشناس مسئول بهداشت حرفه ای دانشگاه یا دانشکده منطقه و بارعایت سایر مقررات مربوطه خواهد بود.

ماده ۵- اعتبارات مشمول آیین نامه اجرائی ماده ۹۴ قانون بخشی از مقررات مالی دولت بایستی در چهارگروه طبقه بندی شده و به نسبت های مشروحه ذیل مصرف شده باشد .

- توسعه و گسترش تشکیلات بهداشت حرفه ای در کارخانه موضوع بند ۱۳ ماده ۱ و ماده ۲ و ماده ۴ این دستورالعمل ۳۰- ۲۰ درصد کل هزینه انجام شده در طی یکسال

- آموزش بهداشت حرفه ای قسمت ماده ۱ بندهای ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۶، ۲۱، این دستورالعمل ۲۵-۲۰ درصد کل هزینه های انجام شده در طی یکسال .

- سالمسازی محیط کار هزینه های موضوع قسمت ماده ۱ بندهای ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰ این دستورالعمل ۵۰-۳۰ درصد کل هزینه های انجام شده در طی یکسال .

- مراقبتهای بهداشتی درمانی شاغلین هزینه های موضوع قسمت ماده ۱ بندهای ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹ این دستورالعمل ۱۵-۱۰ درصد کل هزینه های انجام شده در طی یکسال .

ماده ۶- تعیین اولویت نیاز کارخانه به نوع خدمات مطرح شده در این آیین نامه بعهده کارشناس مسئول بهداشت حرفه ای مرکز بهداشت منطقه است .

تبصره : کارشناس بهداشت حرفه ای شاغل در کارخانه باید ضمن انجام بررسیهای لازم و تعیین اولویتهای مراتب را به مرکز بهداشت منطقه کتبا اعلام نماید و متعاقباً مرکز بهداشت منطقه اولویتهای مربوطه را به کارخانه ابلاغ خواهد نمود.

ماده ۷- اجرای کلیه خدمات مندرج در این دستورالعمل باید با رعایت کلیه مقررات مال کارخانه و از طریق استعمال صورت گیرد.

ماده ۸- بکارگیری نیروهای متخصص بهداشت حرفه ای توسط کارخانه بصورت پاره وقت یا تمام وقت بر حسب حجم کار و نیاز به تشخیص کارشناس مسئول بهداشت حرفه ای معاونت بهداشتی دانشگاه و دانشکده با هماهنگی و تأیید مرکز بهداشت دانشگاه منطقه خواهد بود.

ماده ۹- لیست کلیه هزینه های مشمول این دستورالعمل پس از تأیید فنی کارشناس بهداشت حرفه ای مستقر در کارخانه که مسئولیت برنامه ریزی ، نظارت، اجرا و پایش کلیه امور بهداشت کار کارخانه ذیربط را برعهده دارد به مرکز بهداشت دانشگاه منطقه ارسال خواهد شد.

ماده ۱۰- صورت هزینه های موضوع ماده ۹ پس از تطبیق با دستورالعملهای صادره از وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و تأیید کارشناس مسئول بهداشت حرفه ای دانشگاه / دانشکده ، توسط معاونت بهداشتی دانشگاه / دانشکده گواهی لازم صادر خواهد شد.

